

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Molnár Margit ügyvéd (jogi képviselő címe) által képviselt I.rendű felperes neve (címe) , II.rendű felperes neve (címe) , III.rendű felperes neve (címe) , IV.rendű felperes neve (címe) és V.rendű felperes neve (címe) V. rendű felpereseknek, a dr. Komjáthy Miklós ügyvéd (jogi képviselő címe) által képviselt alperes neve(címe) alperes ellen, végrendelet érvénytelenségének megállapítása iránt indított perében a Fővárosi Bíróság 2006. november 6-án meghozott 21.P.632.648/2004/19. számú ítélete ellen a felperesek részéről 20. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett rendelkezéseit részben megváltoztatja, a le nem rótt illeték és perköltség vonatkozásában a felperesek egyetemleges kötelezettségét mellőzi.

A le nem rótt kereseti illetékből az I. rendű felperes 170.400 (százhetvenezer-négyszáz) forintot, a II. rendű felperes 85.200 (nyolcvanötezer-kétszáz) forintot, a III. rendű felperes 127.800 (százhuszonhétezer-nyolcszáz) forintot, a IV. rendű felperes 85.200 (nyolcvanötezer-kétszáz) forintot, az V. rendű felperes 85.200 (nyolcvanötezer-kétszáz) forintot köteles megtéríteni az államnak.

Az I. rendű felperes 111.000 (száztizenegyezer) forint, a II. rendű felperes 55.000 (ötvenötezer) forint, a III. rendű felperes 84.000 (nyolcvannégyezer) forint, a IV. rendű felperes 55.000 (ötvenötezer) forint, az V. rendű felperes 55.000 (ötvenötezer) forint perköltséget köteles az alperesnek megfizetni.

Az elsőfokú ítélet egyéb rendelkezéseit helybenhagyja.

Kötelezi a IV. és az V. rendű felpereseket, hogy 15. napon belül fizessenek meg az alperesnek személyenként 24.000 (huszonnégyezer) forint másodfokú perköltséget.

Kötelezi a felpereseket, hogy fizessenek meg az államnak külön felhívásra - az I., a II. és a III. rendű felperesek személyenként 3.000 (háromezer) forint, a IV. és az V. rendű felperesek személyenként 85.200 (nyolcvanötezer-kétszáz) forint - fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Örökhagyó született(örökhagyó lánykori neve) , szám alatti lakos 2003. július 4-én otthonában rosszul lett. A kertjét ápoló alkalmi munkavállalójával áthívatta előbb tanú 1, majd tanú2 szomszédait. Előttük kézzel írta meg és írta alá végrendeletét, amelyben úgy rendelkezett, hogy minden vagyona - ingatlana - keresztlányát az alperest illeti. Ezt követően végrendeletét a tanúk előtt felolvasta, akik azt ismét elolvasva aláírták. A végrendelet egybefüggő szövegébe az örökhagyó eltérő színű tintával írta be az ingatlanomat” szót, valamint a keltezés helyét „BP”, valamint „Budapes” szövegrészt.

Az alperes ebédet vitt az örökhagyónak, és amikor lakásába érkezett a végrendeleti tanúk még ott tartózkodtak. Mivel az örökhagyó állapota rosszabodott, hívta hozzá a háziorvost, aki vakbélgyulladást diagnosztizálva nevezett azonnal kórházba utalta, ahol megoperálták, de állapotának átmeneti javulását követően 2004. július 7-én elhunyt.

Az örökhagyó törvényes örökösei testvére K.E. és előtte elhunyt K.B. nevű testvérének gyermekei II.rendű felperes és I.rendű felperes. Az örökhagyó 1996. július 9-én írásbeli magánvégrendeletet alkotott, amelyet a közjegyzőnél helyezett letétbe. Ebben úgy rendelkezett, hogy örökösei 20 %-ban az I.rendű felperes, 10 %-ban a II.rendű felperes, 20 %-ban az alperes, 15%-ban a perben nem álló Sz.Csné, 15%-ban III. rendű felperes jogelődje, valamint 20 %-ban IV. és V.rendű alperesek. Mivel az alperes kivételével az 1996. július 9-i végrendeleti örökösök az örökhagyó utóbbi kelt és alperes javára szóló végrendeletet nem ismerték el érvényesnek, ezért a közjegyző az örökhagyó hagyatékát a (.....) szám alatti ingatlant, valamint utolsó havi nyugdíját ideiglenes hatállyal az alperesnek adta át a 2003. július 4-én kelt írásbeli végrendelet alapján.

A felperesek keresetükben az örökhagyó 2003. július 4-én kelt írásbeli magánvégrendelete érvénytelenségének megállapítását kérték és több érvénytelenségi okra hivatkoztak. Keresetüket többször módosítva két érvénytelenségi okot tartottak fenn. Álláspontjuk szerint a végrendelet nem felel meg a Ptk. 629.§ (1) bekezdése szerinti alaki feltételeknek. A végrendelet folyamatos szövegébe ugyanis az örökhagyó utólag más színű tintával szúrta be” az ingatlanomat” és a „B P Budapes” szavakat. Erre tekintettel a végrendelet egésze csak abban az esetben lenne érvényes, ha ezeket a kiegészítéseket az örökhagyó külön keltezte és aláírta volna. Mindezek mellett a végrendelet azon szövege, hogy „ha végrendelet nélkül halok meg” ellentmondó, hiszen a végrendelet megtételének időpontjában az örökhagyó rendelkezett végrendelettel. Erre figyelemmel az alperes javára szóló végrendelet a Ptk. 647. § (1) bekezdésében foglaltakra figyelemmel érvénytelen.

Az alperes a kereset elutasítását és a felperesek perköltségben való marasztalását kérte. Utalt arra, hogy az 1996-os végrendekezést követően a felperesek nem tartották az örökhagyóval a kapcsolatot. Ő az örökhagyó keresztlánya volt, rendszeresen látogatta és gondoskodott róla, amikor azt egészségi állapota szükségessé tette. Az örökhagyó 2003. márciusában került kórházba, ahol tüdőgyulladással kezelték. Kórházból való hazatérését követően naponta látogatta, meleg ételt vitt neki és tartotta a kapcsolatot a háziorvossal is. Amikor ő 2003. július 4-én az örökhagyóhoz érkezett, a végrendeleti tanúk még ott voltak, ők számoltak be később neki arról, hogy az örökhagyó jelenlétükben végrendekezett. A végrendeletet az örökhagyó elejétől végig, a keltezését is maga írta és írta alá. Annak szövegéből egyértelműen kitűnik, hogy annak szerzőjének halála esetére szóló rendelkezést tartalmaz és az alperest nevezi meg örökösének.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította és kötelezte a felpereseket, hogy egyetemlegesen fizessenek meg az államnak 852.000 forint eljárási illetéket, valamint az alperesnek 360.000 forint perköltséget. Az ítélet indokolása szerint az elsőfokú bíróság elsődlegesen azt vizsgálta, hogy a végrendelet összefüggő szövegében lévő „beszúrás” milyen hatással van a végrendelet érvényességére. E körben elsősorban a tanúk vallomását és a szakértői bizonyítás eredményét vette figyelembe. Elfogadta a szakértőnek - a felperesek által sem vitatott - megállapítását, mely szerint a végrendelet egésze az örökhagyótól származik. Az elsőfokú bíróság megítélése szerint a végrendelet megfelel a Ptk. 629. § (1) bekezdésében foglaltaknak, mert azt az a) pontnak megfelelően az örökhagyó elejétől végéig maga írta és írta alá. Erre tekintettel a végrendelet alaki érvényességéhez tanúk alkalmazására sem lett volna szükség. Az kétségtelen tény, hogy az örökhagyó a már leírt végrendeletét betoldásokkal kiegészítette. tanú1 és tanú 2 vallomásai alapján azonban megállapítható, hogy a végrendelet egységes akarat elhatározással, egy időben keletkezett. A tanúk egyértelműen kijelentették, hogy azt az örökhagyó ebben a formában írta meg előttük, azt ők is elolvasták és a betoldásokkal kiegészített formában írták alá. Kiemelte az elsőfokú bíróság, hogy a végrendeletet magába foglaló okirat egységének tényét nem változtatja meg az, hogy az örökhagyó abba utóbb két szót betoldott. Bármely okirat elkészítése egy folyamat, így a tartami rész leírását követően egy egy-két perccel később történő beszúrás nem tekinthető későbbi időpontban történő módosításnak. A tanúk vallomásának éppen az a jelentősége, miszerint azt bizonyítja, hogy az örökhagyó egységes akarat elhatározással egy időpontban tette meg végrendeletét. Ezt erősíti meg az alperes által előadott tény is, hogy az örökhagyó a végrendelet megírását követően röviddel kórházba került és néhány nap múlva meghalt. Ezalatt az idő alatt nem volt olyan állapotban, illetve helyzetben, hogy megtehetette volna a végrendeletben szereplő betoldásokat.

Az elsőfokú bíróság nem tulajdonított jelentőséget annak, hogy a betoldásoknál az örökhagyó eltérő színű tollat használt, hiszen a végrendelet megírásakor a hajlott korú örökhagyónak rosszulléte miatt már komoly fájdalmi voltak, éppen ezért szállították kórházba. A felperesek és a végrendeleti tanúk is egybehangzóan

állították, hogy az örökhagyó rosszul látott, így nem lehet jelentőséget tulajdonítani a különböző tollak használatának és az nem erősíti meg a felperesek állítását, miszerint a végrendelet nem egy időpontban íródott volna meg.

A Ptk 647. § (1) bekezdésére alapított érvénytelenségi ok vonatkozásában elsődlegesen kiemelte az elsőfokú bíróság, hogy a végrendelet első sorának nem a felperesek által hivatkozott értelmezés az egyetlen olvasata, tehát a végrendelet nem szükségképpen úgy kezdődik, hogy „ha végrendelet nélkül halok meg”. A végrendelet egészének vizsgálata alapján olyan következtetés is levonható, hogy a végrendelet szó az okirat elnevezése. A felperesi értelmezés elfogadása esetén sem egyértelmű, hogy az adott kijelentés ellentmondásos lenne, hiszen lehetséges, hogy az örökhagyó bízva felépülésében, egy bővebb, tartalmasabb végrendeletet kívánt szerkeszteni és erre utal a kezdő mondat. Mindezek mellett a körülmények is lényegesek, hiszen az örökhagyó végrendeletét erős fájdalmak közepette írta meg, ebből következően nem lehet a stilisztikai, nyelvtani hibákat az okirat érvényességének vizsgálatakor figyelembe venni. A bizonyítási eljárás adatai alapján egyébként megállapítható volt, hogy az örökhagyó új végrendeletet kívánt alkotni, erről nyilatkozott személyes meghallgatása során az alperes is, továbbá tanú¹ és tanú³ is. Ebből következik, hogy az örökhagyó korábbi végrendeletét a 2003. július 4-én tett végrendelettel vissza kívánta vonni.

Rámutatott továbbá az elsőfokú bíróság, hogy amennyiben ellentmondó feltételként lehetne értékelni a felperesek által hivatkozott fordulatot, csak az ellentmondó feltétel volna érvénytelen, ami „ha végrendelet nélkül halok meg” szövegrészre értendő. A végrendeletben az örökhagyó halála esetére rendelkezett vagyonáról és ez a szövegrészből egyértelműen kiderül. Ezért a további rendelkezés ezen rész nélkül is érvényesnek tekinthető és az nem függ az első mondat minősítésétől. Erre figyelemmel a keresetet, mint alaptalant elutasította. A Pp. 78. § (1) bekezdése valamint a 82. § (1) bekezdése alapján kötelezte egyetemlegesen a feleket az eljárási illeték, továbbá az alperesnek járó perköltség megfizetésére.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felperesek terjesztettek elő fellebbezést.

A I-III. rendű felperesek a fellebbezésben a perköltségre vonatkozó rendelkezés megváltoztatását kérték. Ezzel kapcsolatban arra hivatkoztak, hogy valamennyi felperes a pertárgy értékét a hagyatékátadó végzés alapján 14.200.000 forintban jelölték meg. A hagyaték átadásának alapjául szolgáló végrendelet érvénytelensége esetén a felperesek az 1996. július 8-án kelt végrendelet szerint örökölték volna az örökhagyó hagyatékát, az abban meghatározott százalékos arányoknak megfelelően. A végrendelet érvénytelenségének megállapítása iránti perben a pertárgy értéke ahhoz igazodik, hogy a megtámadásra jogosult fél milyen anyagi érdeksérelem orvoslását kéri. A I-V. rendű felperesek összes részesedése a hagyaték értékének 65 %-a, ezáltal a pertárgy értéke helyesen 9.230.000 forint. Ennek figyelembevételével kérték az őket terhelő költségek megállapítását.

A IV. és V. rendű felperesek fellebbezésükben azt kérték, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet megváltoztatva, kérelmüknek megfelelően állapítsa meg az örökhagyó 2003. július 4-én kelt írásbeli végrendelete érvénytelenségét a Ptk. 629. § (1) bekezdése, illetve a Ptk. 647. § (1) bekezdése alapján.

Utaltak arra, hogy a Ptk. 629. § (1) bekezdése egyértelmű rendelkezése szerint a végrendelet csak akkor érvényes, ha keltének helye és ideje magából az okiratból kitűnik. A keltezés, tehát a helyet és időt egybefoglaló fogalom, ezért, ha annak bármelyik része hiányzik, az a keltezés hiányosságát, alaki hibáját jelenti. Abban az esetben, ha bizonyítható, hogy a beszúrás és a keltezés a többi tartalmi szöveg leírásával nem egy időben történik, akkor a végrendelet alakilag hibás. Az alaki hibát orvosolni lehet beszúrással akkor, ha azt az örökhagyó ismét aláírja és ledátumozza, a hiányos keltezés is hasonló módon pótolható. A perbeli esetben egyértelmű és biztos, hogy a beszúrás és a keltezés helye nem egy időben történt a végrendelet tartalmi részének elkészítésével. Tévedett ezért az elsőfokú bíróság, amikor csak a végrendelkező akaratát vizsgálta és alakiságait nem, ugyanis csak az alakilag érvényes végrendelet bizonyíthatja a végrendelkezői akaratot. A kifejtettekkel kapcsolatban utaltak a BH1994. évi 672 és az 1992. évi 530 számú jogesetekben foglaltakra.

Mindezek mellett tévedett az elsőfokú bíróság akkor is, amikor azt állapította meg, hogy a végrendeletet aláíró tanúk vallomása pótolja az alaki hiányosságokat. A tanúk csak a szóbeli végrendelet vizsgálata esetén bizonyíthatják a végrendelet alaki érvényességét, az írásbeli magánvégrendeletnél azonban nem. A tanúk meghallgatásuk során nem tudtak nyilatkozni arról, hogy a beszúrás mikor és hogyan történt, csak arról, hogy a végrendeletet milyen formában írták alá, tollcseréről azonban említést nem tettek. A két tanú vallomása egyébként ellentmondásos is, mivel tanú1 úgy nyilatkozott, hogy az örökhagyó szóban is elmondta végrendeletét de, hogy mit mondott arra nem emlékszik. Vallomásából kitűnően a végrendelet már készen volt, amikor a másik tanú átjött, ezzel szemben tanú2 vallomása szerint az örökhagyó a végrendeletet előtte írta meg.

A Ptk. 647. § (1) bekezdésére alapított érvénytelenségi okkal összefüggésben az elsőfokú bíróság úgy foglalt állást, hogy a végrendelet első sora nem csak a felperesek által megjelöltek szerint értelmezhető. A felperesek érvelése szerint az öröklési jogban nincs méltányosság és az adott szöveget a szavak általánosan elfogadott értelme szerint kell értelmezni, nem pedig szubjektív következtetések alapján. A végrendeletnek ez a tartalmi eleme mindenképpen ellentmondásos, hiszen az örökhagyónak érvényes közokiratba foglalt végrendelete volt.

A IV. és V. rendű felperesek is sérelmezték a megítélt perköltség összegét, amelyet a I-V. rendű felperesek 250.000 forintra kértek leszállítani.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását és a felperesek másodfokú perköltségben való marasztalását kérték. A IV. és V. rendű felperesek fellebbezésével összefüggésben utaltak arra, hogy az eljárás során a

végrendelet készítésének és az örökhagyó akarat elhatározásának minden részlete rekonstruálható volt. A végrendelet két egymástól független tanú jelenlétében készült elejétől végig, nem vitásan a keltezés helyén és idején. Ezen nem változtat az a körülmény, hogy a végrendelkező a végrendelet írása közben betoldást eszközölt és a készítés közben két íróeszközt használt. Az írásbeli magánvégrendelet minden kétséget kizáróan tartalmazza a végrendelet készítésének helyét és idejét, amelyet a tanúk vallomása is megerősített. A végrendelet bevezető mondatának fellebbezésben hivatkozott ellentmondásosságával összefüggésben utalt a Ptk. 652. § -ára, mely szerint, ha a végrendelet több rendelkezése közül valamelyik érvénytelen vagy hatálytalan, feltéve, hogy az örökhagyó másként nem rendelkezik, - a többi rendelkezés érvényességét, illetőleg hatályát nem érinti. A perbeli végrendelet egyértelműen az örökhagyó végakaratát tartalmazza és ezen nem változtat az a körülmény, hogy az örökhagyó éppen rosszulléttel küzdő állapota miatt nem pontosan fogalmazott annak elkészítésekor.

A perköltség összezszerűségével kapcsolatban az alperes utalt arra, hogy az elsőfokú bíróság a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (1) bekezdése szerint megállapítható mértékű ügyvédi munkadíjat nem a rendelet szerinti összegben állapította meg, hanem azt mérsékelte a (6) bekezdés alapján. A felperesek által megjelölt perérték figyelembevételével az ügyvédi munkadíj összege 461.500 forint lenne, erre tekintettel az elsőfokú ítéletben megállapított perköltség helybenhagyását kérte.

A fellebbezés kis részben alapos.

Az elsőfokú bíróság az érdemi döntéshez szükséges bizonyítást lefolytatta, a tényállást helyesen állapította meg, a per fő tárgya tekintetében érdemi döntése és annak indokolása is helytálló.

A IV. és V. rendű felperesek több fellebbezési érvelése megalapozatlan. A Ptk. 629. §- a határozza meg azokat az alaki feltételeket, amelyek a különböző formájú végrendeletek érvényességéhez szükségesek. A felperesek arra hivatkozással kérték alaki okból az örökhagyó végrendelet érvénytelenségének megállapítását, hogy annak eltérő színezetű tollal készült részei nem a végrendelkezéssel „egy időben”, hanem utóbb keletkeztek, ezáltal a végrendelet annak megalkotásakor érvénytelenséget eredményező alaki hibában szenvedett. Erre tekintettel a Pp. 164. § (1) bekezdése értelmében az állított tény bizonyítása a felpereseket terhelte. A fellebbezési érveléssel szemben az eljárás során olyan bizonyíték nem merült fel, ami ennek tényét egyértelmű bizonyossággal igazolná. Mindezek mellett az elsőfokú bíróság a felperesek által hivatkozott alaki érvénytelenségi ok tekintetében nem a végrendelkező akaratának vizsgálata alapján döntött és olyan megállapítást sem tett, mely szerint a végrendeletet aláíró tanúk vallomása pótolja az alaki hiányosságokat.

Téves a fellebbező felperesek érvelése mely szerint a tanúk csak a szóbeli végrendelet vizsgálata esetén bizonyíthatják a végrendelet alaki érvényességét. A perben a tanúk feladata és szerepe az, hogy a perben érvényesített követelés elbírálásához szükséges tényállás megállapításához adatot szolgáltatassanak a tudomásuk és tapasztalatuk szerinti tényekről és körülményekről. A Pp. 3. § (5) bekezdésében megfogalmazott szabad bizonyítás elvéből következően a bíróság a bizonyítás meghatározott módjához vagy meghatározott bizonyítási eszközök alkalmazásához nincs kötve. Mindezekre tekintettel a Pp. 206. § (1) bekezdése szerint a tényállást a felek előadása, valamint a bizonyítási eljárás során felmerült bizonyítékok egybevetése alapján állapítja meg, a bizonyítékokat a maguk összességében értékeli és meggyőződése szerint bírálja el.

A perbeli esetben az örökhagyó holográf végrendeletet alkotott, amelynek érvényességéhez tanúk közreműködése nem volt szükséges. Az örökhagyó azonban végintézkedéséhez a tanúk jelenlétét szükségesnek tartotta. A rendelkezésre álló adatokból kitűnően a végrendelkezéskor az örökhagyón kívül a végrendelet aláíró tanúk voltak jelen, ezáltal annak körülményei tekintetében ők tudtak adatokat szolgáltatni. Vallomásukat az elsőfokú bíróság a tényállás megállapításánál okszerűen mérlegelte és értékelte.

A végrendelkezésnél közreműködő tanúk vallomását a felperesek által hivatkozott részletekben mutatkozó ellentmondás nem teszi kétségesse. A tanúk a végintézkedést követően közel három év múlva nyilatkoztak annak körülményeire, ezáltal életszerű, hogy az adott esemény vonatkozásában kevésbé lényeges tények tekintetében eltérően emlékeztek. Mindkét tanú azonban a végrendelet eredeti példányát megtekintve határozottan úgy nyilatkozott, hogy azt az adott formában írta alá. Ebből az elsőfokú bíróság megalapozottan következtetett arra, hogy a végrendelet eltérő színű tollal készített részei, annak aláírása előtt, tehát a végintézkedés folyamatában, azzal „egyidejűleg” keletkeztek.

A második érvénytelenségi okkal kapcsolatban a végrendelet alapján az elsőfokú bíróság helytállóan utalt arra, hogy a végrendelet szövege a felperesek álláspontjával szemben másként is értelmezhető. A felperesek szerint a végrendelet szövege úgy kezdődik „ha végrendelet nélkül halok meg...”. Ezzel szemben a papírlapon az örökhagyó először a végrendelet szót írta le annak felső részére, középen elhelyezve, ami formai megjelenítése alapján az okirat elnevezésének is tekinthető. Ez alatt található a következő sor elején egy olvashatatlanul látszó rövid szó vagy szó töredék, majd alatta a harmadik sorban folytatódik a végintézkedés szövege „ nélkül halok meg” kezdettel. Mindezeket összevetve a végrendelet szövege nem a felperesek olvasata szerinti „ha” szóval kezdődik.

A fellebbezésben foglaltakra figyelemmel kiemeli az ítélőtábla, hogy a PK.82. számú állásfoglalás szerint a végrendeletet az akarati elv alapján úgy kell értelmezni, hogy az örökhagyó akarata a lehetőség határai között a legmesszebbmenően érvényre jusson, a végrendelet érvényes legyen és hatályban maradjon. A végrendelet szövege, valamint a tanúk vallomása alapján megállapítható, hogy az örökhagyó

szándéka arra irányult, hogy minden vagyonát az alperes örökölje. Nincs a végrendeletnek olyan része, amelyből határozottan arra lehetnek következtetni, hogy az örökhagyó az alperes öröklését feltételhez kívánta volna kötni. Erre tekintettel az elsőfokú bíróság helyesen jutott arra a következtetésre, hogy a felperesek által hivatkozott második érvénytelenségi ok is megalapozatlan.

Helytálló a fellebbezés a tekintetben, hogy a pertárgy értéke a felperesek hagyatékából való részesedésének mértékéhez igazodik. A felperesek a keresetlevélben tévesen, a teljes hagyaték értékét jelölték meg. Az alperes javára szóló végrendelet érvénytelensége esetén az örökhagyó 1996. július 9-én kelt írásbeli magánvégrendelete hatályosult volna, amely százalékos mértékben határozta meg az egyes örökösök hagyatékából való részesedését. Ezt figyelembe véve a felperesek részesedése a hagyaték 65 %-a, ennek megfelelően a pertárgy értéke helyesen a 14.200.000 forintos hagyatéki értékhez képest 9.230.000 forint. Erre tekintettel az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése szerint részben megváltoztatta és a felpereseket terhelő le nem rótt illeték összegét a helyes pertárgy érték alapján számítandó összegre leszállította. Figyelemmel arra, hogy a felperesek nem egységes pertársak, az ítéltábla a le nem rótt illeték, valamint az alperesnek járó perköltség tekintetében egyetemleges fizetési kötelezettségüket mellőzte és a hagyatékából való százalékos részesedésük arányában személyenként külön határozta meg kötelezettségüket.

Az ítéltábla megítélése szerint az alperesnek járó elsőfokú perköltség összegének leszállítására vonatkozó fellebbezés annak ellenére alaptalan, hogy a pertárgy értéke jelentős mértékben csökkent. A bíróság által megítélhető ügyvédi költség a 32/2003. (VII. 22.) IM rendelet 3. § (1) bekezdésében foglaltak alapján a pertárgy értékének 5 %-a, amelyet a bíróság a 3. § (6) bekezdésében foglaltak alapján mérsékelhet. Az ügyvédi munkadíj áfa köteles, ezáltal a megítélhető munkadíjat a 20 %-os áfával növelni kell. Az elsőfokú bíróság az alperes javára 360.000 forint elsőfokú perköltséget ítélt meg, amelyből az áfát levonva a nettó ügyvédi munkadíj 300.000 forint. Ez a 9.230.000 forintos pertárgy érték 3,25 %-a, tehát jóval kevesebb a megítélhető 5 %-nál. Erre figyelemmel a megítélt ügyvédi munkadíj tovább nem mérsékelhető, az az alperes pernyertességére figyelemmel rendkívül méltánytalan lenne.

Az I-II. és III. rendű felperesek kizárólag az őket terhelő költségek összegszerűségének mérséklése érdekében fellebbeztek. E tekintetben pernyertességük és pervesztességük között nincs számottevő különbség, ezért az ítéltábla terhükre és az alperes javára másodfokú perköltséget nem ítélt meg. A IV. és V. rendű felperesek túlnyomórészt pervesztések lettek, ezért az ítéltábla őket a Pp. 81. § (1) bekezdése alapján kötelezte az alperes javára a másodfokú perköltség megfizetésére. Ez az alperes képviselőjével felmerült, a fellebbezési érték alapján mérlegeléssel megállapított, áfát is tartalmazó ügyvédi munkadíj. Ezen túlmenően az ítéltábla a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése szerint kötelezte a felpereseket az illetékfeljegyzési joguk folytán le nem rótt fellebbezési illeték megtérítésére, amelynek összegét a fellebbezési érték alapján határozta meg.

Budapest, 2007. október 4.

Fermanné dr. Polák Zita s.k.,
a tanács elnöke

. Hegedűs Mária s.k.,
előadó bíró

Dr. Puskás Péter s.k.
bíró

A kiadmány hiteléül: